

S ohledem na (snad) oboustranně úspěšnou spolupráci s firmou 3D Music, která je výhradním importérem japonských foukacích harmonik TOMBO do České republiky, jsem si před časem dovozce dovolil požádat o referenční zásilku několika testovacích kusů diatonických desetikanálových harmonik AERO REED. Japonský výrobce tyto nástroje považuje za „vlajkový“ model ve své produkci a tak namláá typy Lee Oskar a ULTIMO jsem byl pln očekávání, co tyto harmoniky dokáží. Z katalogu jsem se dověděl, že harmoniky jsou dodávány v ladění všech durových tónin s rozšířením o „low F“ a „high G“. Od firmy 3D Music jsem po několika týdnech obdržel testovací balíček se dvěma nástroji v ladění D dur a G dur. Tyto tóniny jsem vybral záměrně, neboť první jmenované ladění je nejčastěji používáno pro technické hraní v rychlých kadencích (zejména ve stylu country), u druhého se naopak prokáže vstřícnost hlásků k „ohýbaným“ tónům. Obecně je totiž známo, že hluboká ladění se bendují nejobtížněji.

Konstrukce a zpracování

Harmonika je balena v ABS krabici tvarově typické pro výrobky firmy TOMBO. Překvapením je průhledné provedení v „kouřovém“ odstínu. Přestože si jsem vědom toho, že design je do značné míry záležitost individuálního vkusu, očekával bych, že prestižní výrobek bude disponovat luxusnějším obalem, podobně jak je tomu u výrobků konkurenčních firem. Na druhou stranu je pravda, že obal nehraje a má sloužit především pro ochranu před poškozením při skladování a distribuci ke konečnému zákazníkovi, což tento obal splňuje beze zbytku. Dá se s jistotou předpokládat, že hráč, který si pořizuje nástroj úrovně AERO REED, disponuje vlastním kufríkem, v němž uchovává celý svůj „strojný park“ a kam svůj nástroj uloží.

Po otevření krabice je všechno jinak. Vysoce leštěné nerezové covery a kovový korpus rovněž provedené ve vysokém lesku jsou atributy poukazující na skutečnost, že v ruce držíte harmoniku skutečně mistrovské úrovně. Příbalový leták je v anglické jazykové mutaci a poskytuje informace o vysoké úrovni nástroje, speciální konstrukci a zvláštním důrazu na kvalitu výroby, jak je u letáků přikládaných k prestižním nástrojům běžným standardem. Naopak chybí informace o způsobu hraní a řazení tónů, což však s ohledem na předpokládanou úroveň hráče nevidím jako chybu.

Po vyjmutí nástroje z krabice Vás jistě překvapí její vyšší hmotnost, harmonika velmi příjemně sedí v ruce. Na rozdíl od ostatních výrobků firmy TOMBO (s výjimkou typu 1210) je konstruována tradičním způsobem.

Korpus je ve tvaru hřebene bez zámků a těsnících lišt a je vyroben frézováním z hliníkové ploché tyče, viditelné plochy jsou precizně zaleštěny. Na dosedacích plochách pro jazýčkové desky jsou viditelné stopy po obráběcím nástroji, přesto však jazýčkové desky dosedají bez problémů a nezaznamenal jsem únik falešného vzduchu. Povrch korpusu je stříbřitě anodizován, na horní straně je laserovým popisem označeno ladění, na spodní části je stejným způsobem provedeno logo.

Jazýčkové desky vyrobené z mosazi jsou osazeny fosforbronzovými jazýčky o jmenovité tloušťce 1,1 mm, které jsou do slotů připevněny tradičním nýtováním. Desky jsou naprosto rovné, dosedají na korpus celou plochou a jsou spojeny napříč korpusem 7 samořeznými šrouby. Ty umožňují bezpečné a rovnoměrné dotažení, takže nedochází ke kroucení desek. Jazýčky jsou kryty covery, které v oblasti náústku zapadají do podélné drážky v jazýčkových deskách.

Krycí plechy mají tradiční tvar, avšak s neobvykle velkými rezonančními otvory, které se podílejí na výrazné hlasitosti nástroje. Podle sdělení výrobce byl tvar plechů navržen na základě studia optimalizace toku vzduchu uvnitř harmoniky. Materiálem pro covery je u nástrojů TOMBO obvyklá nerezová ocel ve vysokém lesku. Vrchní cover je opatřen stylizovaným logem AERO REED s absencí očíslování kanálů, jak je běžné u nástrojů určených pro zkušené hráče. Spodní cover je opatřen pouze decentním logotypem TOMBO. Lisařské řemeslo (stříhání a ohýbání) je provedeno excelentně. Covery jsou na harmonice spojeny rovněž tradičně párem šroubů a čtyřhranných stylizovaných matic.

Demontáž i následnou montáž lze provést bezproblémově za použití šroubováku ze sady Repair Kit Tombo (dostačuje však i standardní křížový šroubovák No.1)

Ladění

Tóny jsou na harmonice řazeny v tradičním systému Richter. Ladění je, jak je u nástrojů TOMBO zvykem, rovnoměrně temperované a je třeba říci, že mu u obou testovaných kusů byla věnována velmi vysoká pozornost. Doladění bylo na testovaných kusech výrobcem provedeno ručně a jazýčky jsou zaškrabávány velmi čistě. Při zahrání celého rozsahu tónů ručka ladičky seděla na referenční frekvenci 441 Hz jako přiřítá a nezaznamenala u žádného tónu odchylku (použita chromatická ladička Intelli IMT-301)

Hraní

Obě harmoniky mě překvapily výrazným hlasitým projevem, jasným a průrazným soundem s výraznou převahou vyšších harmonických frekvencí. Na základě zkušeností s obdobnými nástroji jiných firem jsem očekával jasný, ale jemný tón, avšak AERO REED má velice osobité zvukové charisma. Harmoniky jsem měl možnost použít na několika pódiových akcích a rovněž jsem je předvedl i srazu hráčů na foukací harmoniku organizovaném HAAF. Na všech akcích jsem se setkal s velmi pozitivním hodnocením celkového soundu.

Podle mého názoru je tento typ nástrojů vhodný především pro čistý sound bez zkreslení a pro přímé hraní do PA. Stylově bych nástroj doporučil pro pop, rock a country. Ortodoxní bluesmani by mohli mít k zabarvení jisté výhrady.

Nástroj reaguje velmi ochotně na změny dechu, což umožňuje i velmi dynamické změny ve hře, bending lze provádět velmi kontrolovaně a jemně a to i u ladění G (druhé nejhlubší ladění).

Kanálky AERO REEDů jsou poněkud menší, než u typu ULTIMO a LEE OSKAR, ale na nový rozměr si lze zvyknout velmi rychle. Pozice tónů lze brzy velmi přesně lokalizovat a harmonika umožňuje rychlé a přesné hraní i technicky náročných riffů a kadencí. Jediné faux pas mi způsobil kovový korpus při hraní ve velmi studeném prostředí na open air scéně, jelikož jsem neočekával rychlé vychladnutí nástroje. Ledový „polibek“ korpusu pak způsobil „zatužení“ rtů spojené s úlekem a nutností nového začátku skladby. Naproti tomu nástroj lze poměrně rychle prohrát v dlaních a pak je vše v pořádku.

Životnost

V rámci testu jsem s nástrojem absolvoval 3 koncertní vystoupení (vč. uvedené „ledárny“) a jeden náročný jam session. Po té jsem nástroj znovu překontroloval na ladičce. S překvapením mohu konstatovat, že se ladění nehnulo ani o cent. Dá se z toho odvozovat, že harmonika bude poměrně dobře odolávat i extrémním vlivům spojeným s běžným hraním. Přesto by bylo vhodné mít možnost běžného opatření jazýčkových desek a to především v exponovaných ladění (C,D, F,G,A)

Plusy a minusy

Harmonika je právem označována za špičkový model firmy TOMBO a je určena pro zkušené hráče. Tomu odpovídá i cena nástroje, se srovnatelnými nástroji jiných firem je to však cena velmi přijatelná.

+ celkové zpracování

+ osobitý sound

+ ladění

+ odolnost

+ cena s ohledem na úroveň nástroje

- poněkud fadní obal (subjektivní, navíc – krabička nehraje)

- dosedací plochy korpusu by si zasloužily větší péči při obrábění (avšak co oči nevidí, srdce nebolí a na hraní to vliv nemá)

- absence mollových ladění (zkušený hráč si ale umí poradit)

Dovozci mohou s klidným svědomím doporučit občasné dodávky těchto nástrojů pro český trh. S jistotou to není nástroj „pro každého“, ale zkušení hráči a vyznavači jasného průrazného soundu v

nich mohou objevit potenciálního favorita. Současně s dodávkami nástrojů by však měl dovozce zabezpečit i dodávku náhradních reedplates. Byla by škoda, aby dokonalý nástroj nemohl být provozován z důvodu chybějících náhradních dílů, které jsou mimochodem v ceníku uváděny za velmi sympatickou cenu.

Harmoniky AERO REED mě natolik zaujaly, že velmi vážně uvažuji o rozšíření svého nástrojového parku o jednu sadu.

Pro 3D Music zpracoval Ivan Tůma